

Technologie - kdo koho ovládá? Pohled na problematiku, která se stává stále aktuálnější ve vazbě na rozvoj moderních technologií

Tisková zpráva

Právní kancelář Taylor Wessing Praha připravila malý seminář na téma Průmysl 4.0 a Internet věcí. Jeho součástí byly i otázky ohledně ochrany soukromí a bezpečnosti osobních dat každého z nás. Za posledních 10 let došlo k zásadnímu rozdílu v rozvoji a užívání moderních technologií v běžném životě. Právníci advokátní kanceláře si kladli otázku, zda se můžeme v době rozvoje moderních technologií cítit bezpečně a zda nás právo ochrání.

Další nastolená otázka směřovala na ochranu dat ve veřejném komunikačním prostoru a zda náš právní systém je schopen reagovat na masivní přenos dat. Vzhledem k tomu, že obecně ztrácíme svou přirozenou ostražitost, je nutné si možnost zneužití našich dat stále připomínat. Obecně se považuje pozornost relevantní veřejnosti při předávání osobních dat prostřednictvím moderních technologií za nízkou. A kdo je vlastně odpovědný za automobily se samořídícími funkcemi, za samočinná vozidla či robotické přístroje v domácnosti nebo zdravotnictví? Kdo odpovídá za dron, který doručil pizzu? Vyřeší za nás umělá inteligence naše denní problémy? I toto byla témata semináře.

Denně si předáváme neuvěřitelné množství dat, za každé dva dny lidstvo vytvoří stejné množství informací, jako vytvořilo dohromady do prvních let 21. století. Dnešní realitou je globalizovaná digitalizovaná ekonomika. Technický pokrok je tak rychlý, že jej můžeme sledovat on-line. Thomas Rechberger, partner mezinárodní kanceláře Taylor Wessing k tomu dodává: *„Průmysl 4.0 jako 4. stupeň průmyslové revoluce je především prostředek ke zvyšování efektivity hospodářství vytvářením optimálních řetězců k tvoření hodnot. A v celém procesu se generuje neuvěřitelné množství dat. Praxe posledních let dokazuje, že v současné ekonomice představují data velkou majetkovou hodnotu.“* Klíčovým pojmem jsou tzv. Cyber Physical systems, tedy symbióza mezi samoučícím se software a elektronickým zařízením. Můžeme si je představit již dnes v podobě automobilů se samořídícími systémy (Smart Mobility), robotické přístroje ve zdravotnictví (Smart health), jako systémy zásobování energiemi z regulované výroby a spotřeby elektrického proudu (Smart Grid) či jako inteligentní propojení poptávky a produkce (Smart factory). V tomto století dochází k nárůstu zpracovávaných dat, tzv. Big Data. Existuje právní ochrana?

Od roku 2018 dochází ke sjednocení práva v rámci Evropské unie a vstupuje v platnost nařízení o ochraně osobních údajů. Toto nařízení je platné pro všechny firmy činné v Evropské unii jako výsledek kompromisu mezi právem na ochranu dat a sběrem „Big Data“ v podobě pseudonymů, anonymizace, kódování. Příkladem efektivního využití těchto dat je například příklad nehody auta, které má vlastní systém nouzového volání a ten je schopen automaticky vyslat nouzové volání na nejbližší centrálu tísňové linky. Data mohou být využita k analýze toho, kde nejčastěji dochází k nehodám a jak lze dalším nehodám předcházet. Tato data mohou být využita i k analýze provozu a tím i snížení dopravních omezení. Rechberger zároveň také upozorňuje, že sběr dat také znamená, například v automobilovém průmyslu, obrovskou ekonomickou moc.

Karin Pomaizlová, partnerka mezinárodní advokátní kanceláře Taylor Wessing k tomu uvádí: „Bude třeba smluvně upravit mezi účastníky jednotlivých systémů, kdo tato data vlastní a jaká práva užití příp. sdílení mají ostatní účastníci systému. Již dnes autorský zákon upravuje právo k databázi. Jednotliví účastníci navíc mohou mezi sebou uzavřít soukromoprávní smlouvy o mlčenlivosti i o způsobu užití dat.“

Do popředí také vstupuje právní odpovědnost za stroje ovládané softwarem. **Kdo odpovídá za automobily se samořídícími funkcemi?** Karin Pomaizlová dodává: „Zatím nejde o samočinný automobil. Řidič má stále povinnost mít automobil pod kontrolou. Výrobci na toto upozorňují v uživatelských manuálech. Nejde tedy o „autopilota“ v tom smyslu, že auto se řídí zcela samo. Z právního hlediska tedy za dopravní nehodu nese odpovědnost jeho řidič. V případě, že systémy nefungovaly jak měly, může se vlastník vozidla domáhat eventuálně náhrady škody po výrobcí z titulu odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku. Z právního hlediska je ale velice sporné, zda v případě selhání software nese výrobce odpovědnost za vznikou škodu, pakliže se prokáže, že řidič se nevěnoval plně řízení tak, jak měl.“

V současné době už téměř každá domácnost využívá robotické přístroje. **Jak jsme chráněni v případě škody způsobené tímto robotem?** Karin Pomaizlová vysvětluje: „Způsobí-li škodu věc sama od sebe, nahradí škodu ten, kdo nad věcí měl mít dohled; nelze-li takovou osobu jinak určit, platí, že jí je vlastník věci. Kdo prokáže, že náležitý dohled nezanedbal, zprostit se povinnosti k náhradě. Pokud se prokáže, že je škoda způsobená vadou výrobku, může se pak spotřebitel domáhat náhrady škody po výrobcí.“

Již není daleko doba, kdy se drony stanou nedílnou součástí našeho života a budou nám pravidleně doručovat zboží. Příklad internetového prodejce je již realitou. **Kdo však bude odpovědný za ty drony, kteří způsobí havárii s následkem škody?** Karin Pomaizlová jednoznačně vymezuje několik typů škod a právní odpovědnost za ně. „Pokud způsobí dron škodu třetí osobě, odpovídá za ni provozovatel dronu z titulu odpovědnosti z provozu dopravních prostředků anebo provozní činnosti. Tedy provozovatel služby.“ A Pomaizlová doplňuje, že pokud je škoda způsobená vadnou věcí, pak musí nahradit škodu ten, kdo byl povinen plnit určitou aktivitu a použil přitom vadnou věc. Tedy opět provozovatel služby. Ten se může domáhat následně náhrady škody po výrobcí vadné věci.

Vývoj robotiky a umělé inteligence (Artificial Intelligence) přinese v budoucnu další zdokonalení robotů, které budou lidem pomáhat v domácnosti, v kancelářích, v továrnách nebo v dopravě. Tito roboti se budou moci sami učit podle svých zkušeností a budou se umět přizpůsobit měnícímu se prostředí kolem nich. Jejich úkolem bude i plánování, vyhodnocování situace se schopností se autonomně rozhodovat. Za současného prudkého vývoje vědy a techniky však není v lidských silách 100 % předpovědět a naprogramovat všechny situace, ve kterých se samoučící robot může v budoucnu ocitnout. Jednotliví roboti budou mít základní nastavení shodné, ale každý se bude vyvíjet různě podle zkušeností a prostředí, kterým bude vystaven. Podle současné právní úpravy by za škodu způsobenou takovým robotem odpovídal buď provozovatel závodu, který robota používal při svém podnikání, anebo v případě soukromého užití osoba, která měla mít nad věcí dohled, popř. její vlastník. Občanský zákoník pamatuje na případy, kdy je společensky žádoucí určit osobu odpovědnou za způsobenou škodu, ačkoliv tato nemusela škodu vůbec zavinit. Jde o objektivní odpovědnost, kdy za škodu odpovídá zákonem určená osoba, která se své odpovědnosti, až na výjimky, nemůže zprostit. Pakliže ale samoučící se robot zareaguje nepředvídatelným způsobem, může nastat situace, kdy tuto reakci nebude možno přičítat výrobcí robota jako jeho vadu.

U Prašné brány 1078/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 819 216
e-mail: prag@taylorwessing.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Advokátní kancelář Eversheds Sutherland posiluje svůj nemovitostní tým](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #9: AI - nová infrastruktura světa, nebo přepálený příběh?](#)
- [Mgr. Helena Freyová, posiluje CEE Attorneys v oblasti M&A, Corporate Strategy & Technology](#)
- [Evropská unie rozšiřuje regulaci AI. Obsah generovaný nebo upravený umělou inteligencí musí být pro uživatele rozpoznatelný](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #8: Umění jako investice: mezi vášní a rizikem](#)
- [ATREUM a K2 LEGAL se spojují: vzniká silná kancelář pro stavebnictví, technologie a byznys](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #7: Tam, kde vznikají unicorny - Jak přemýšlí venture capital](#)
- [Ocenění Flamma získaly Ivana Janů, Jitka Chizzola, Ženy v právu a projekt Máš na to nadace Evy Pavlové](#)
- [ROWAN LEGAL povyšuje Jakuba Jirovského, Lindu Coufalovou, Evu Pavelkovou a Ondřeje Špičáka](#)
- [HAVEL & PARTNERS má tři nové counsely a na seniornější pozice postupuje dalších 16 lidí](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #6: Startupy, AI a Izrael - Kde dnes vznikají miliardové výnosy](#)